

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра мов і літератур Далекого Сходу і Південно-Східної Азії

**Японські прислівники: класифікація, функціонування та збереження
контекстуальних значень в перекладі**

*Кваліфікаційна робота
на здобуття ОС «Бакалавр»
здобувачки першого рівня вищої освіти
IV року навчання (денна форма)
Спеціальності 035 – філологія
Спеціалізація 035.06 східні мови та
літератури (переклад включно)
ОП «Японська мова і література та переклад, англійська мова»
Щур Єлизавети Андріївни*

Науковий керівник:
асистент Вікторія ФІЛОНОВА

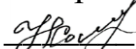
Рецензент:

к. філол. н., доц. Тамара КОМАРНИЦЬКА

«Допущено до захисту»

Протокол засідання кафедри
мов і літератур Далекого Сходу
та Південно-Східної Азії

Протокол № 11 від 24 травня 2023 р.

Завідувач кафедри доц. Наталя ІСАЄВА

КИЇВ – 2023

Анотація: У цій роботі будуть систематизовані дані щодо класифікації, функціонального, стилістичного аспектів прислівників японської мови (副詞). Аналіз наявності конотації серед синонімічних рядів японських прислівників. Буде надана стисла кількісна оцінка вживання прислівників у соціальних мережах. Будуть підрахована кількість прислівників, що дається в книжках для підготовки до екзаменів. Далі буде проведене тестування на рівень володіння японськими прислівниками. У кінці будуть зіставлені глосарії, з урахуванням усіх вищезазначених даних, та інтерв'ювання носії мови.

Abstract: This work will systematize data on the classification, functional, and stylistic aspects of Japanese adverbs (副詞). Analysis of the presence of connotation among synonymous series of Japanese adverbs. A concise quantitative assessment of the use of adverbs in social networks will be provided. The number of adverbs given in exam preparation books will be counted. Farther, there will be a test on the knowledge level of Japanese adverbs. At the end, glossaries will be compiled, regarding to the all above-mentioned data, and the interview of native speakers.

要約: 当研究は、日本語の副詞の分類、機能、および文体の側面に関するデータを体系化し、日本語副詞の同義系列における含意の有無を分析する。また、ソーシャルネットワークにおける副詞の使用に関する簡潔な定量的評価が提供され、試験対策本に記載されている副詞の数をカウントしている。さらに、日本語の副詞の知識レベルのテストをおこない、上記のデータとネイティブスピーカーのインタビューに関する用語集を編集している。

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
<u>1. Прислівник в японській мові.</u>	
1.1. Семантична класифікація прислівників японської мови	4
1.2. Функціональна систематизація прислівників в японській мові	8
1.3. Розмежування прислівників у письмовому і розмовному стилях	12
1.4. Конотація прислівників	18
1.5. Частотність використання прислівників у соціальних мережах	21
<u>2. Проблематика повсякденного використання прислівників.</u>	
2.1. Викладання прислівників для іноземців	22
2.2. Тестування коректного використання прислівників серед іноземних студентів та носії мови	25
<u>3. Збереження контекстуального значення прислівників.</u>	
3.1. Глосарій перекладу та вжитку прислівників	33
ВИСНОВКИ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	46
ДОДАТОК №1	50

Вступ.

Прислівник — самостійна незмінювана частина мови, що виконує прислівникову функцію та характеризує якість, ступінь вияву ознаки, дії, стану. *Прислівник у японській мові* — це розряд лексично значущих, синтаксично самостійних, морфологічно незмінних слів, які мають узагальнене категоріально-граматичне значення статичної ознаки й характеризують ознаку, виражену дієсловом чи прикметником, або мають узагальнене категоріальне значення певної характеристики. Прислівник — це словесне забарвлення виразу або окремих його компонентів.

Об'єкт: Прислівники японської мови.

Предмет: Класифікація і функціональні зв'язки між прислівниками японської мови, їх положення в реченні, аспект конотації, стилістичний розподіл на писемні і розмовні лексичні одиниці.

Мета: Аналіз використання прислівників на основі їх функціональної, семантичної та стильової класифікації, і наступне створення глосаріїв на теоретичній основі за допомогою носіїв мови.

Методи: Дистрибутивний, субституції, компонентно-опозитивний. Це дослідження проводиться на основі теорії, емпіричних методів і суб'єктивних ідей.

Завдання першого розділу даної роботи - проаналізувати семантику та синтаксис японських прислівникових елементів, а також їх умовну класифікацію на звичайні прислівники та квазіприслівники, дослідити їх функціональну систематизацію, розподіл на письмовий і розмовний стилі та дослідити явище конотації. **Завданням другого розділу** постає

кількісний аналіз підручників та тестування рівня володіння прислівниками серед носіїв мови та людей, для яких японська є другою іноземною. **Завдання третього розділу** - створення прислівникових глосаріїв з включенням: конотації, стильового розмежування, запропонованих нами варіантів перекладу з метою збереження контексту слова та прикладів речень з ним.

Новизна роботи: Створення власних варіацій глосаріїв з перекладу та вжитку прислівників з урахуванням збереження контексту.

Практичне значення: Теоретичну частину, створенні глосарії потенційно можна використовувати у майбутньому для покращення навчання та розуміння використання прислівників у японській мові, базуючись на прикладах та систематизованій інформації. Також, це дослідження стане в нагоді для ознайомлення з попередньо запропонованими класифікаціями прислівників.

Попередні дослідження. На нашу думку, вивчення прислівників залишається на низькому рівні, в порівнянні з вивченням інших частин мови: прикметники, дієслова, іменники тощо. Щодо попередніх праць на подібну тему, активні спроби розмежування прислівників у японській мові проводяться з 1980-х років. Вони включають вивчення прислівників з лінгвістичної точки зору та виділення синтаксичних особливостей. Починаючи з 2000-х років комплексно розглядався переважно навчальний аспект з орієнтацією на іноземних учнів. До значних робіт можна віднести: Акіхіра Ходжо – «Труднощі у навчанні прислівників. Синтаксичні особливості прислівників. Підручники для учнів середнього рівня» (1982), Тецуо Кояно – «Прислівники, сполучники, вставні слова» (1984), Хіромі Одзекі – «Проблематика прислівників: прислівники наказові,

запрошувальні, вольові, надії» (1993), «Прислівники, що з'являються в японських підручних початкового, середнього і високого рівнів» (1993).

Актуальність: Використання прислівників робить речення об'ємним і надає йому глибини висловлювання, а також демонструє освіченість людини, її здатність використовувати модуляції мови. Проте, на нашу думку, в українській японістиці недостатньо досліджень на цю тему. Саме тому актуальність цієї полягає в систематизації знань про прислівники, виявлення проблематичних аспектів при їх використанні і створенні глосаріїв для покращення подальшого вивчення серед українців і збереження контекстуальних значень при перекладі.

1. Прислівник в японській мові.

1.1. Класифікація прислівників японської мови.

Традиційна класифікація частин мови походить від давньогрецької та латинської мов, вироблена на їх основі, а далі відбулася безліч спроб її перенесення на інші мови. Саме тому навіть зараз відбуваються суперечки щодо визначення японських прислівників. Відомий професор та дослідник японської мови Харуо Шіране [3, с. 56] визначає прислівник (副詞) як *незмінні значущі слова, які означають дієслова, прикметники та дієприкметники*. Проте, що стосується поширення предикативів і прислівників, то зокрема польський лінгвіст Аркадій Яблонський наголошує лише на тому, що прислівники мають узагальнене категоріально-граматичне значення статичної ознаки і характеризують ознаку, виражену дієсловом чи прикметником, або ж мають узагальнене категоріальне значення специфічної словесної характеристики речення в цілому, якихось його компонентів і, нарешті, узагальнене категоріальне

значення виразника синтаксичного зв'язку речень або їх частин [6, с. 12 – 15]. Усі названі узагальнено-граматичні характеристики прислівників визначаються їх синтаксичними функціями й реалізуються у цих функціях. Також важливим аспектом у підручнику Комарницької та Комісарова є те, що, на відміну від дієслів, прислівники не зазнають синтаксичної субстантивзації, не вживаються у функції підмета, додатка, присудка та присубстантивного означення [1, с. 62].

Традиційно виділяють три численні групи прислівників - 1) *прислівники міри і ступеня* (яп. 程度副詞 – teido fukushi); 2) *модальні прислівники* (яп. 陳述副詞 – chinjyutsu fukushi); 3) прислівники стану (яп. 情態副詞 – jyoutai fukushi).

- *Прислівники ступеня* (яп. 程度副詞 – teido fukushi).

Відповідають на запитання: *Скільки? Наскільки? Якою мірою?* Прислівники ступеня можуть впливати не тільки на дію, виражену дієсловом, а й на прикметникову якість. Наприклад: 今年、雨はとても強い (kotoshi ame wa totemo tsuyoi)。 - Дощ дуже сильний цього року. Додатково зустрічаються випадки, коли прислівники ступеня уточнюють іменники, що означають якість, напрямок або час. Проте подібних прислівників порівняно небагато. До них входять такі слова, як: やや (yaya), 少し (sukoshi), もっと (motto), ずっと (zutto), なかなか (nakanaka) тощо [4, с. 43 – 46]. Сучасна японська лінгвістка Наоко Каяно надала вужчу класифікацію прислівникам ступеня, відповідно до способу їх використання в мові. Вона виділяє наступні 5 груп: 1) *прислівники ступеня, які підсилюють твердження*. Туди відносяться такі прислівники, як 大いに (ooini) - значною мірою; きわめて (kiwamete) – неймовірно; ごく (goku) – надзвичайно; ずいぶん (zuibun) – багато; たいそう (taisou) – дуже; 実に (jitsuni) – дійсно; とても (totemo) – сильно; ぐっと (gutto) –

абсолютно; やったら (yattara) – бездумно, нестримно; はなはだ (hanahada) – помітно; 2) *пом'якшувальні прислівники ступеня*. До цієї групи належать слова наступного типу: かなり (kanari) – порівняльно; 相当 (soutou) – суттєво; なかなか (nakanaka) – гарними темпами; 3) *прислівники, що виражають ріст ступеня*. Наприклад: いっそう (issou) – все більше і більше; よけい (yokei) – понаднормово; ますます (masumasu) – поступово; 4) *прислівники вибору*. До них відносяться: いっそ (isso) – скоріше; かえって (kaette) – навпроти; 5) *якісні прислівники*. Приклади слів: こんなに (konna ni) – таким чином; どんなに (donna ni) – яким чином; どれほど (dore hodo) – наскільки; [17, с. 22 - 34].

- **Модальні прислівники** (яп. 陳述副詞 – chinjyutsu fukushi).

Це прислівники, що виражають мислення, почуття або ставлення мовця. До речі, дослівно 陳述 (chinjyutsu) означає «відповідність», тобто використання кожного прислівника вимагає певного слова чи виразу [4, с. 47]. Наприклад, прислівник まるで (maru de) – точнісінько, використовується лише у зв'язці з граматикою ようだ (you da) / みたいだ (mitai da) - схожий на. まるで夢を見ているみたいだ。(marude yume wo miteiru mitai da) – Це точнісінько як сон. Модальні прислівники нерідко класифікуються за семантикою, серед них виділяють: 1) *прислівники-припущення*; 2) *прислівники-категоричності*; 3) *прислівники-бажання*; 4) *прислівники-порівняння*; 5) *прислівники-уподібнення*; 6) *прислівники заперечення*: [5, с. 296].

- **Прислівники стану** (яп. 情態副詞 – jyoutai fukushi).

Це ситуативні прислівники, які описують виконання певної дії, тяжіють переважно до опису дієслова. Наприклад, 財布をうっかり忘れてしまった。(saifu wo ukkari wasuretesimatta) - випадково забув гаманець. Тобто, це такі слова, як ゆっくり (yukkuri) – повільно; どんどん (dondon) – більше і більше; まっすぐ (massugu) – прямо; しばらく (shibaraku) – деякий час. За семантикою можна виділити наступні типи прислівників стану: 1) *прислівники, що виражають стан-результат*; 2) *прислівники, що виражають стан у широкому розумінні*; 3) *прислівники, що виражають частотність або інші можливі стани*. [9, с. 36 - 37].

Три окреслені вище підкласи є лише кінцевою ланкою. Спершу прислівники поділяються на передуючі (先行副詞 senkou fukushi) та сполучні (接続副詞 zetsuzoku fukushi). Серед передуючих виділяються прислівники слів (語の副詞 gono fukushi) та прислівники емоцій (感動副詞 kandou fukushi). Прислівники слів поділяються на атрибутивні (属性副詞 zokusei fukushi) та модальні (陳述副詞 chinjyutsu fukushi). І нарешті - атрибутивні розпадаються ще на два розряди: прислівники способу дії 情態副詞 (jyoutai fukushi) та прислівники ступеню (程度副詞 teido fukushi) [1, с. 64].

Отже, стає зрозумілим, що прислівники японської мови доволі важко класифікувати, адже незрозумілі точні межі та умови категоризації того чи іншого слова. У цьому розділі ми навели найрозповсюдженіші систематизації, але це питання не є однозначним і вимагає майбутнього вивчення. Істотно важливо під час класифікації враховувати та відображати різницю у вживанні прислівників ступеня, модальних прислівників або прислівників стану. Бажано додавати до кожного пояснення на прикладах з тексту.

1.2. Функціональна систематизація прислівників в японській мові.

Основна складність функціональної класифікації японських прислівників пов'язана з двошаровим характером визначення цієї категорії. Семантичні та синтаксичні характеристики прислівників часто плутаються, що запобігає ефективному класифікації лексики. Можливі підкласи японських прислівників включають дві групи: **Регулярні** (або спеціалізовані) та **Квазіприслівники** (адаптивні прислівники). Останні поділяються на декілька підгруп: - дієприслівникові форми сполучуваних прикметників. - дієприслівникові форми невідмінюваних прикметників. - дієслівні форми інших елементів [6, с. 17 – 18]. Функціональний розподіл значно полегшить розрізнення та виділення фактичних прислівникових одиниць (прислівників) та інших частин мови, виконуючих прислівникові функції (неприслівників). У синтаксисі японської мови слово може займати наступні позиції: *суб'єкт, об'єкт, предикатив, атрибутивний прислівник, модальний прислівник*. Однак, якщо будь-яка частина мови займає одну з прислівникових позицій, вона автоматично перетворюється на прислівник [9, с. 40 - 41].

- **Регулярні прислівники.**

Доволі нечисельна група. На цю особливість звертав увагу ще всесвітньо відомий вчений Джозеф Чемберлен, який зазначав, що: «У японській мові мало справжніх прислівників, якщо вони взагалі є» [7, с. 231]. Майже всі слова, що відповідають класичним прислівникам, виявляються похідними від інших частин мови. Тим не менш це дозволяє краще зрозуміти природу мови та поглянути на різні можливі способи компенсації потреби в прислівниках. До регулярних прислівників японської мови можна віднести наступні: *підсилювальні прислівники* とても (totemo) – дуже; ほとんど (hotondo) – у більшості; ずいぶん (zuibun) – неймовірно; なかなか

(nakanaka) – досить; і *модальні прислівники* ちょうど (chyoudo) – як раз; きっと (kitto) – напевно; 多分 (tabun) – можливо; もし (moshi) – може; まだ (mada) – ще; У випадку класифікації їх в якості регулярних прислівників, подібні прислівники мають достатньо типове використання в якості локального модифікатора фрази або глобального модифікатора усього змісту висловлювання [18, с. 63 - 64]. Регулярні прислівники поділяються на три типи: 1) *ті, що потребують частинку と (to)*: ゆっくりと (yukkuri to) – повільно; 2) *ті, що потребують частинку に (ni)*: すでに (sudeni) – вже; 3) *ті, що не потребують додаткової частинки*: もちろん (mochiron) – звісно. Розглянемо приклади регулярних прислівників: この本はとても面白かった。(kono hon wa totemo omoshirokatta) – Ця книжка дуже цікава. ちょうどいい。(chyodo ii) – Як раз добре. Отже, з точки зору синтаксису, регулярні прислівники мають сильний прислівниковий характер. Вони ніколи, або майже ніколи, не зустрічаються зі зв'язкою і не виявляють жодних властивостей відмінювання чи будь-яких змін [8, с. 21].

- **Квазіприслівники.**

Один із типів квазіприслівників – це *прислівникові форми змінних прикметників*. Наприклад, 高い (takai) високий, дорогий – 高く (takaku) високо, дорого; 早い (hayai) ранній – 早く (hayaku) рано; 父は早く起きた。(chichi wa hayaku okita) – батько прокинувся рано. Іншим типом є *прислівникові форми невідмінюваних прикметників*. Найпоширеніший принцип створення таких форм вимагає використання форми зв'язки та частинки に (ni). Наприклад: 簡単に教えてもらえませんか? (kantan ni oshiete moraesemasenka) – Чи не могли б Ви пояснити просто? Невідмінювані прикметники можуть утворювати свої порівняльні та найвищі форми з

використанням допоміжних одиниць: より簡単に教えてもらえませんか? (yori kantan ni oshiete moraemasenka) – А ще легше б не могли пояснити? В дійсності це прикметники, які використані у їхньому прислівниковому вжитку [19, с. 70 - 71]. Характерним для невідмінюваних прикметників є шар Канго, а саме такі квазіприслівники: 大変 (taihen), 随分 (zuibun), 突然 (totsuzen).

Дієслово також може займати прислівникову позицію. Такі квазіприслівники називаються *віддієслівними*. Відбувається це за допомогою て (te) форми, що пояснює або описує шлях виконання дії, описаної дієсловом. Наприклад: 急いで帰る。(isoide kaeru) – Швидко повернусь; 歩いていく。(aruite iku) – йти пішки. Деякі дослідники вважають речення подібні до 買ってくる。(katte kuru) – куплю і принесу також прислівниковими. Проте, на нашу думку, це тяжіє до форми правильного прикметникового опису дієслів, аніж до квазіприслівників. Іменник також може виступати у ролі прислівника. Таке явище називається *відіменниковий прислівник*. Основу цієї групи складають ономатопеї (звуконаслідування). Ономатопоетичний шар лексики традиційно поділяють на *слова-імітації голосів* (擬声語, giseigo), *слова-імітації звуків* (擬音語, giongo), *слова-імітації станів* (擬態語, gitaigo). Дослідник ономатопоетичного шару лексики Кубозоно стверджує, що ономатопеї в основному виникають на основі результатів людських спостережень, які потім еволюціонували у лексичні форми звуків [10, с. 12]. Клас звуконаслідування у японської мови налічує приблизно 4500 слів [11, с. 8] і є другим за їх кількістю у світі, поступаючись лише корейській [12, с. 33]. Два останніх типи (звуки і стани) тяжіють до лексикалізації та

прислівникової позиції. Наприклад: ぱっと (patto) – раптово; ちらっと (chiratto) – випадково; ぐっと (gutto) – потужно; きちんと (kichinto) – певним чином; べたんと (batanto) – міцно; ふわっと (fuwatto) – обережно; すかっと (sukatto) – наново; さっさと (sassato) – миттєво; しんしんと (shinshintō) – стабільно;

Окремою функціональною прислівниковою групою іноді виділяють емоційні слова. Лексеми не змінюють сам предикатив, але ставлення, волю чи намір мовця. Подібні слова часто тісно пов'язані зі вираженням прихильності, твердження, бажання, заперечення, почуття тощо. Наприклад, *бажання*: ぜひ (zehi) – в будь-якому випадку, どうぞ (douzo) – прошу; *вагання*: 多分 (tabun) – можливо; *впевненість*: 必ず (kanarazu) – певно; До цього ж підвиду можна віднести й прислівникові частинки こう (kou), そう (sou), どう (dou). Наприклад, こう言って。 (kouitte) – Називай так. [12, с. 33].

Отже, різні частини мови потенційно можуть займати прислівникову позицію, тому ймовірно не існує ідеального рішення для адекватного опису й виділенню прислівників. Основна причина цього полягає в тому, що регулярні прислівники виконують свою функцію модифікації дієслівних елементів, але вони не є єдиними частинами мови, які зустрічаються у подібному регулярному вжитку. Саме тому важко точно відділити дійсні прислівники. Вчений Йошічі Шімада припускає, що: задовільне рішення цієї проблеми може бути досягнуто лише за допомогою синтаксичного розпізнавання прислівникової позиції частин мови [20, с. 13].

1.3. Розмежування прислівників у письмовому і розмовному стилях.

Домашні завдання, результати експериментів, дипломні роботи та будь-яка наукова діяльність вимагає використання виключно академічної японської мови. Однак вивчення японської в якості другої мови орієнтовано, як правило, виключно на засвоєння лише розмовної мови. В наслідок цього учні є недостатньо підготовленими до академічного письма.

Група вчених на чолі з професором Ягі у своєму аналізі японської композиційної системи наводять наступний приклад твору, написаного китайським студентом-першокурсником природничого факультету японського університету: «日本の婚姻制度は中国と大体同じである。ふるい時代にくらべて、すごく自由、平等になった。日本の法律によると、未成年も結婚できることを了解して、とてもびっくりした。(Nihon no kon'inseido wa Chūgoku to daitai onaji de aru. Furui jidai ni kurabete, sugoku jiyū, byōdō ni natta. Nihon no hōritsu ni yoru to, miseinen mo kekkondekiru koto wo ryōkaishite, totemo bikkurishita) – Система заключення шлюбів в Японії майже така ж, як і в Китаї. Вона стала набагато більш вільною і справедливою у порівнянні з попередніми епохами. Я був дуже здивований коли дізнався, що згідно з японським законодавством підліткам дозволено одружуватися». Студент змішує розмовні та письмові слова. Граматична форма である (de aru) є характерною виключно для академічної мови, а прислівник すごく (sugoku) є неформальним і зустрічається тільки в розмовній формі. Прислівник とても (totemo) взагалі «відчувається дивно у контексті текстового жанру» [13, с. 29 - 31].

Текстовий жанр, особливо в контексті прислівників, часто протиставляється розмовному стилю спілкування, тому ця характеристика переноситься й на вирази, які використовуються. Отже, стиль лексичних одиниць безпосередньо пов'язаний з ситуацією їх використання [5, с. 299].

やはり	19,688	やっぱし	99	矢っ張り	8
やっぱり	11,130	ヤッパリ	49	矢つ張り	5
やっぱ	1,502	やぱ	36	ヤッぱり	3
矢張り	107	やつぱり	22	矢ッ張り	4
矢つ張	1	矢っ張	1	Загально:	32,655

Таблиця №2. «Кількісний аналіз пошукової бази CORPUS»

Слід зазначити, що всі останні шість прислівників представляють рідкісні варіанти написання. За результатами класифікації МЕХТ (Міністерства культури і освіти Японії) [31], для прислівника 矢張り найбільш притаманні дві орфографічні форм (やはり, やっぱり), але остання виділяється як характерна лише для усного мовлення і неприйнятна для академічного. Проте підрахунок випадків вживання демонструє те, що цього правила автори текстів наукового жанру не завжди дотримуються. Це є підтвердженням існування проблеми класифікації мови і, підсумовуючи це дослідження, про актуальність і невирішеність питання. У своїх дослідженнях 2003-2004-их років Кей Ішігуро [22, с. 12] констатував цікавий факт, що іноземні студенти намагаються використовувати ієрогліфи задля надання складності та серйозності текстам. Лінгвіст зазначає, що такі студенти часто мають труднощі зі стилістичним розрізненням прислівників. Вчений проаналізував випадки, коли носії китайської мови помилково використовують китайські прислівники в письмовій мові, оцінюючи їх лише за складністю написання, а тобто за наявністю ієрогліфічного написання. Базуючись на цьому, вчений Накамата зазначає, що *стиль прислівників є найскладнішим для учнів, адже правила, притаманні іншим частина мови не діють для випадків вживання прислівників, а для деяких існує декілька варіацій написання* [23, с. 124].

В останні роки поширилося використання електронної пошти та блогів, а з ними розповсюдилась тенденція до використання «розмовної» письмової мови навіть у академічних випадках. Через це було опубліковано багато посібників з академічного письма, академічне письмо викладають в університетах та створюються глосарії, які часто використовуються в підручниках. Однак, на жаль, на сьогоднішній час немає літератури чи попередніх масштабних досліджень [24, с. 35]. З цієї причини у 2016-ому році група мовознавців з Кашіно Вакако, Аска Таджіма, Хірамото Томоя, Кіда Марі проаналізували широкий спектр літератури з правил японського академічного письма і виділили з них слова та вирази зі стилістичними відмінностями. Було підрахована кількість класифікацій, що відносила кожен прислівник до того чи іншого стилю мовлення, а символ «○» позначає одностайну думку [25, с. 45 - 52]. Результати були наступні:

Прислівник	Загальна кількість класифікацій	Письмовий стиль	Розмовний стиль
しかし	34	33	1
でも	33	2	31
だから	32	3	29
したがって	30	○	
ちょっと	29		○
非常に	29	28	1
すごく	24		○
けど	23		○
だが	23	22	1
だけど	19		○

<u>とても</u>	<u>19</u>	<u>8</u>	<u>11</u>
が	18	17	1
<u>少し</u>	<u>18</u>	<u>11</u>	<u>7</u>
<u>けれども</u>	<u>17</u>	<u>9</u>	<u>8</u>
大変	17	14	3
いっぱい	16		○
なので	16	○	
やっぱり	15	2	13
やはり	15	14	1
<u>それで</u>	<u>11</u>	<u>4</u>	<u>7</u>
<u>いろいろな</u>	<u>10</u>	<u>6</u>	<u>4</u>
<u>よって</u>	<u>10</u>	<u>6</u>	<u>4</u>
<u>一番</u>	<u>10</u>	<u>4</u>	<u>6</u>

Таблиця №3. «Результати дослідження з класифікації прислівників»

Можна помітити, що різні класифікації мають неоднакові думки щодо стильової приналежності кожного слова, а однаковість рішення не була частотною, тому ми можемо впевнено зазначити, що стилістична градація прислівників є доволі невивченою. Підсумовуючи цю проблему, можна встановити, що потрібно зважати на стиль письма, а саме на критерії вибору між розмовною та письмовою мовами.

Вже згадуваний спеціаліст Ішігуро у своїй праці про стилістичне розмежування лексики запропонував розмежовувати слова за допомогою *таблиць-градацій*, де ліворуч розташовані м'якші за стилем слова розмовної мови, а справа – жорсткіші лексичні одиниці письмової [26, с. 12 - 15].

めっちゃ早い—すごく早い—とても早い—非常に早い—きわめて早い
(mecchya hayai–sugoku hayai–totemo hayai–hijyouuni hayai–kiwamete hayai)

М'якші слова (розмовні)

Тверді слова (письмові)

Таблиця №4. «Градація слів за Кей Ішігурою»

При перекладі кожен з прислівників має значення «дуже», але розмежовується за ситуаціями його використання. Дослідник у своїй науковій роботі наголошує, що доволі важко дати визначення чіткому розмежуванню між розмовною і письмовою мовою. На нашу думку, це твердження переважно відповідає дійсності, але певні критерії все ж можливо навести. Як зазначає Кей Ішігуро у своєму іншому доробку, слова «とても» (totemo), «めっちゃ» (mecchya) і «すごく» (sugoku) вживаються лише у неформальній ситуації (розмовному стилі), а їх використання у діловому листуванні, наукових публікаціях тощо вважається недоречним. Однак, «非常に» (hijyouuni), «大変» (taihen) і «きわめて» (kiwamete), хоча й мають відчуття офіційності, можуть бути використані в обох стилях [27, с. 21]. Задля уникнення подібних труднощів, лінгвіст Моріяма пропонує розширити класифікацію і виділяти: розмовні, комбіновані та письмові лексичні одиниці [28, с. 18]. На нашу думку ця ідея є влучною і під час створення власних глосаріїв ми будемо послуговуватися саме нею. У цьому розділі ми проаналізували важливість та проблематику відокремлення письмового та розмовного стилів прислівників.

1.4. Конотація прислівників.

Для початку дамо визначення слову *конотація* – це додаткові семантичні, емоційні, прагматичні чи стилістичні відтінки, що супроводжують поняттєво-предметний зміст і виникають унаслідок взаємодії основних значень слів і речень з фоновими знаннями мовців під впливом контексту та мовленнєвої ситуації, надають можливість мовній одиниці виконувати

експресивну функцію, створюють особливий колорит мовлення і сприяють досягненню відповідної комунікативної настанови за умови їхнього правильного використання. Дослідники виокремлюють чотири елементи в структурі конотації: емотивний (емоційний), оцінний, експресивний і стилістичний, або функційно-стилістичний. Зміст конотативного компонента пов'язується з емотивністю, а експресивність та оцінність зараховують до сфери денотації [2, с. 29]. Поняття конотації присутнє і в японських прислівниках, розглянемо на прикладах.

Прислівник	Конотація	Відсоток
だいたい (daitai)	Приблизно: уникаючи деталей = おおよそ.	50%
おおよそ (ooyoso)	Приблизно: уникаючи деталей = だいたい.	50%
約 (yaku)	Приблизно: математичний та конкретний рахунок.	90%
ざっと (zatto)	Приблизно: відсутність поглибленого уявлення. = 大方.	40%
大方 (ookata)	Приблизно: інтуїтивне відчуття з візуального враження. = ざっと.	45%
ほぼ (hobo)	Приблизно: рахунок наближення до певного стандарту.	70%

Таблиця №5. «Конотація прислівникового ряду - приблизно»

Слова «だいたい» (daitai) і «おおよそ» (ooyoso) є синонімами, але «おおよそ» (ooyoso) справляє формальне враження і використовується переважно у діловому мовленні, тобто ця синонімічна пара відноситься й до попереднього розділу про розмовну та письмову мову. «だいたい» (daitai) і «おおよそ» (ooyoso) – це слова, які використовуються для оцінки кількості та часу (періоду), є неточними і не враховують деталей, відсоток емоційної конотації у цьому випадку можна зазначити як 50%. Слово «約» (yaku) також використовується в цьому значенні, але допустимий діапазон

похибки значно вужчий, тому прислівник часто використовується для округлення алгебраїчних чисел і його можна прирівняти до 90%. Наступна лексема «ざっと» (zatto) не наголошує на точності і використовується переважно під час інтуїтивного оцінювання. Попередні слова виражають найбільш вірогідне числове значення з числовими чи об'єктивними доказами, а «ざっと» (zatto) базується виключно на вигляді та наступній суб'єктивній думці, 40%. Наближеним до «ざっと» (zatto) є «大方» (ookata), але він має літературне забарвлення, тому його відсоток трішки вище – 45%. Останній прислівник «ほぼ» (hobo) використовується в першу чергу для надання уявлення про конкретну річ, а саме її наближення до певного стандарту. Прислівнику притаманна об'єктивна міра оцінки, тому воно є більш конкретним, 70%. [15, с. 522 - 523].

Прислівник	Конотація	Відсоток
とても (totemo)	Дуже: незначно підвищує рівень, суб'єктивні судження.	70%
大変 (taihen)	Дуже: значно підвищує рівень, має м'якший відтінок.	85%
非常に (hijyouni)	Дуже: неймовірно перевищує звичний рівень, емоційний відтінок. = めっちゃ (meccha), すごく (sugoku).	100%

Таблиця №6. «Конотація прислівникового ряду - дуже»

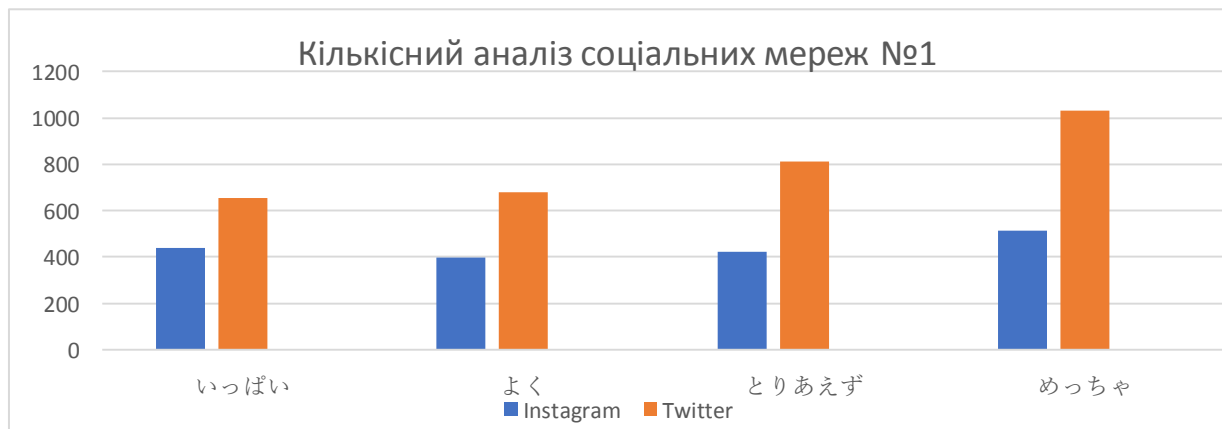
Слово とても (totemo) свідчить про незначне перевищення звичного, частіше використовується з суб'єктивними судженнями: きれいだ (kireida) – красиво; або 苦しい (kurushii) – неприємно; 70%. 大変 (taihen) можна розцінювати як значне підвищення рівню, але в той же час слово має відтінок ввічливості і м'якості, використовується з 結構です (kekko desu) –

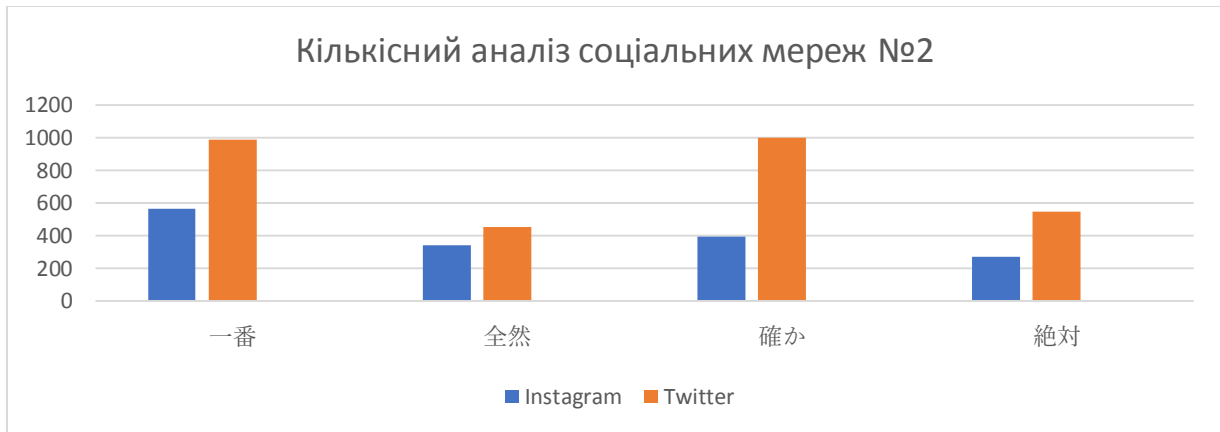
достатньо; 85%. 非常に (hiyouni) – неймовірне перевищення норми, сильна емоційність, 100%.

Отже, у цьому розділі ми дослідили, що лексична конотація зустрічається доволі часто серед японських прислівників. Цей аспект важливо враховувати в першу чергу при перекладі, задля збереження контексту.

1.5. Частотність використання прислівників у соціальних мережах.

Для розуміння частотності використання прислівників сучасним поколінням японців, варто проаналізувати дві з найпопулярніших соціальних мереж серед молоді – Twitter та Instagram . На думку перекладача та лінгвіста Томокі Окуда [30, с. 2], доволі частотними прислівниками є: いっぱい (ippai), よく (yoku), とりあえず (toriaezu), めっちゃ (meccha), 一番 (ichiban), 全然 (zenzen), 確か (tashika), 絶対 (zettai). Базуючись на цьому ряді прислівників, ми перевіримо кількість згадування кожного за один тиждень (з 08.05.23 до 14.05.23). Результати:

Діаграми №7. «Кількісний аналіз соціальних мереж №1 та №2»

Згідно з отриманими даними прислівники за 7 днів мали наступну кількість згадувань, першим йде повтореність в мережі Instagram, а другою - Twitter: いっぱい (ippai) – 440 і 656, よく (yoku) – 398 і 679, とりあえず (toriaezu) – 423 і 812, めっちゃ (meccha) – 586 і 1033, 一番 (ichiban) – 567 і 987, 全然 (zenzen) – 341 і 457, 確か (tashika) – 397 і 1002, 絶対 (zettai) – 270 і 548. Найпопулярнішими прислівниками в мережі Instagram виявилися слова 1. めっちゃ (meccha), 2. 一番 (ichiban), 3) いっぱい (ippai). Результати у мережі Twitter є схожими, але дещо відмінними – 1. めっちゃ (meccha), 2. 確か (tashika), 3) 一番 (ichiban). Отже, за частотністю згадування у мережах, можна зробити висновок, що прислівники активно використовуються.

2. Проблематика повсякденного використання прислівників.

2.1. Викладання прислівників для іноземців.

На нашу думку, аспекти названі в попередніх параграфах не викладаються в достатній мірі для іноземців. Задля підвищення рівня знань серед студентів, необхідно дослідити два аспекти - *які прислівники представлені*

в підручниках японської мови і як цей матеріал подається. З такою метою дослідник Масаоко Хаяші проаналізував кількість прислівників, що даються в найпопулярніших підручниках для вивчення японської мови серед іноземців. (31, 2018). Лінгвіст обрав комплексні підручники від початкового до середнього рівня. Вченим були проаналізовані: Minna no Nihongo I, Minna no Nihongo II, Genki I, Genki II, Marugoto A1, Marugoto A2, Minna no Nihongo Chukyu I, Minna no Nihongo Chukyu II. Дослідник спочатку виділив усі прислівники з підручників, а далі перевіряв їх пояснення. Наприклад, чи є додаткові речень, визначення, малюнки чи вправи. Дослідник прийшов до наступних висновків:

Підручник	Кількість прислівників
Minna no Nihongo Shyoukyu I, II	95
Genki I, II	87
Minna no Nihongo Chukyu I, II	97
Marugoto I, II	53
<i>Повторювання прислівників: <u>35</u></i>	
<i>Відмінні прислівники: <u>125</u></i>	
<i>Коефіцієнт повторення: <u>28%</u></i>	

Таблиця №8. «Результати дослідження Масаоко Хаяші»

Автор додає, що у комплексних підручниках як для початкового, так і для середнього рівнів мало пояснень значень і вживання, прикладів речень, завдань із вправами та карток із зображеннями. Адже для звуконаслідувальних прислівників існують книжки, доповнені ілюстраціями та інші наочні матеріали. Крім того, подається лише кілька вправ для відпрацювання вивченого. У підсумку Масаоко Хаяші зауважує, що граматичні конструкції мають багато практичних завдань, але

представлено лише декілька вправ на запам'ятання лексики. Окрім цього, завдання на слова є однотипними [16, с. 307 - 314].

У цьому розділі ми маємо намір проаналізувати кількість поданих прислівників у підручниках лексики для підготовки до міжнародного екзамену JLPT, а саме до його середнього та вищих рівнів – N3, N2, N1. Будуть проаналізовані наступні видання: Shinkanzen Masuta Goi: Noryoku Shiken N1, Shinkanzen Masuta Goi: Noryoku Shiken N2, Shinkanzen Masuta Goi: Noryoku Shiken N3, Nihongo So-matome Noryoku Shiken: Goi N1, Nihongo So-matome Noryoku Shiken: Goi N2, Nihongo So-matome Noryoku Shiken: Goi N3.

<i>Підручник</i>	<i>Кількість прислівників</i>	<i>Речень-прикладу</i>	<i>Маленькі вправи</i>	<i>Великі вправи</i>	<i>Стили, Конотація</i>	<i>Пояснення</i>
Shinkanzen Masuta Goi N1	206	206	18	9	Відсутні	Відсутні
Shinkanzen Masuta Goi N2	192	192	37	13	Відсутні	Відсутні
Shinkanzen Masuta Goi N3	48	43	11	1	Відсутні	Відсутні
Nihongo So-matome Goi N1	163	169	Відсутні	10	Відсутні	Переклад, синонімічні слова
Nihongo So-matome Goi N2	150	155	Відсутні	10	Відсутні	Переклад, синонімічні слова
Nihongo So-matome Goi N3	Окремо Відсутні	Окремо Відсутні	Окремо Відсутні	Окремо Відсутні	Окремо Відсутні	Окремо Відсутні

Таблиця №9. «Кількість прислівників у підручниках JLPT»

Проаналізувавши кількість поданих прислівників у найпопулярніших підручниках для підготовки до тестування JLPT, можна зробити наступні висновки. На вищих рівнях N1 та N2 подана велика кількість прислівників, але у підручниках Shinkanzen Masuta Goi N1 та Shinkanzen Masuta Goi N2 вони подані разом з ономатопеями, що не мають прислівникового використання. Подібне може викликати розгубленість серед студентів. У підручниках Nihongo So-matome Goi N1 та Nihongo So-matome Goi N2 подібної проблеми не було виявлено. Також у підручниках серії Shinkanzen Masuta надається менша кількість прикладів використання слів, не додаються їх пояснення, синонімічні вирази чи переклад. На відміну до цього, у серії Nihongo So-matome усі вищеназвані пункти були зафіксовані. Однак кількість вправ є набагато меншою, а на середньому рівні N3 прислівники окремо не представлені взагалі. В жодному з підручників не були зазначені стилістичні особливості слів (письмовий та розмовний стилі) чи їх емоційна конотація.

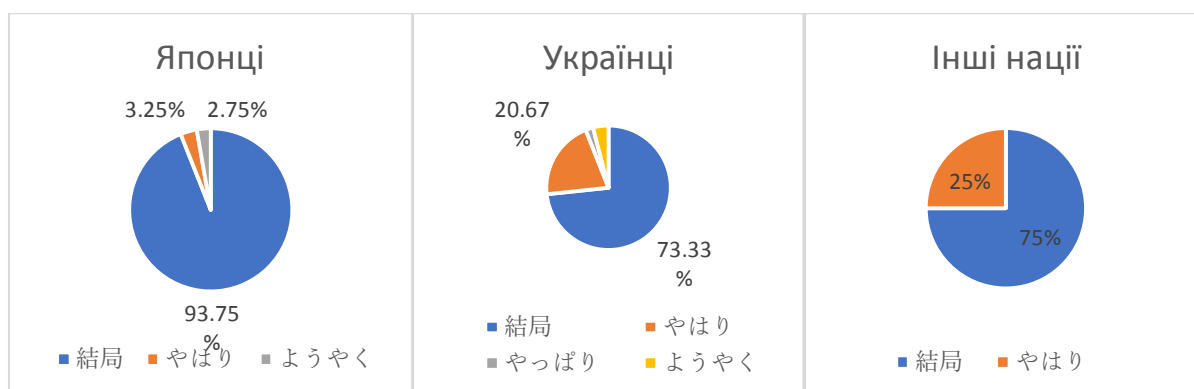
Отже, можна зробити висновок, що викладання прислівників є доволі лімітованим і це заважає ідеальному засвоєнню матеріалів.

2. 2. Тестування коректного використання прислівників серед іноземних студентів та носії мови.

Задля перевірки коректного використання прислівників було створене анкетування, для якого були підібрані речення для перевірки контекстуального використання з підручника підготовки до екзамену на знання японської мови JLPT рівню N1 (взяті з тестів підручника Shinkanzen Masuta Goi: Noryoku Shiken N1). Щоб перевірити знання академічної мови, були використані вправи з підручника для підготовки до екзамену на знання ділової японської BJT (тест є актуальним й для

японців). Загально у опитуванні прийняло участь 98 студентів віком від 19-ти до 24-х. Серед них: 48 японця, 30 українців, 5 китайців, 6 корейців, 4 тайванця, 1 індонезієць, 2 американця та 2 болгари. Серед 50-ти іноземних студентів, спеціальністю 28-ми представників є японська мова, а 12 анкетованих мають сертифікати JLPT (вісім з рівнем N3, троє з N2 та одна людина з N1). Досвід вивчення японської варіюється від 3 до 5 років. Копія і посилання на анкетування доступні в додатку № 1 «Анкетування». До 5-го завдання включно необхідно було обрати найвлучніший прислівник, базуючись на контексті речень. З 6-го по 7-ме завдання включно потрібно було віднайти речення з неправильно використаним прислівником. З 8-го по 10-те завдання включно потрібно було обрати прислівник, що є характерним лише для розмовного або письмового стилів.

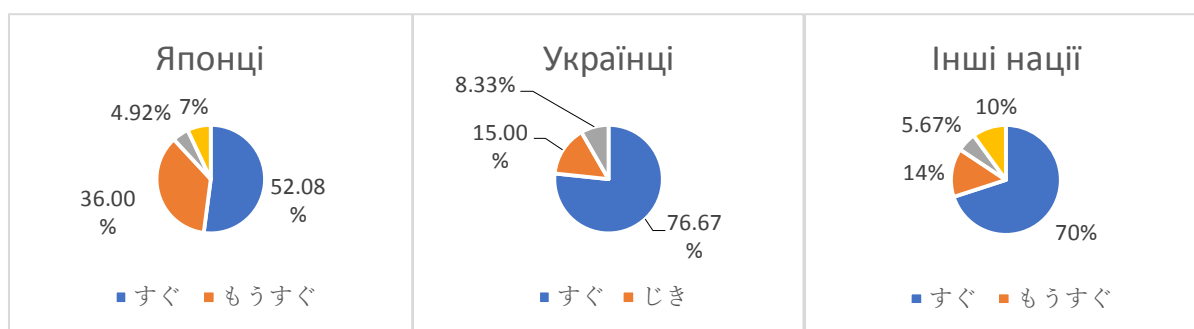
На перше запитання: 3 з 48 японців відповіли неправильно, серед помилок зустрічалися: 2 рази やはり (yahari) та 1 раз ようやく (youyaku). 8 з 30 українців обрали хибну відповідь, серед неправильних відповідей були: 5 разів やはり (yahari), 2 рази ようやく (youyaku) та 1 раз やっぱり (yappari). 5 з 20 представників інших національностей відповіли неправильно, серед помилок зустрічалося лише слово やはり (yahari).

Діаграма №1. «Відповіді на завдання № 1»

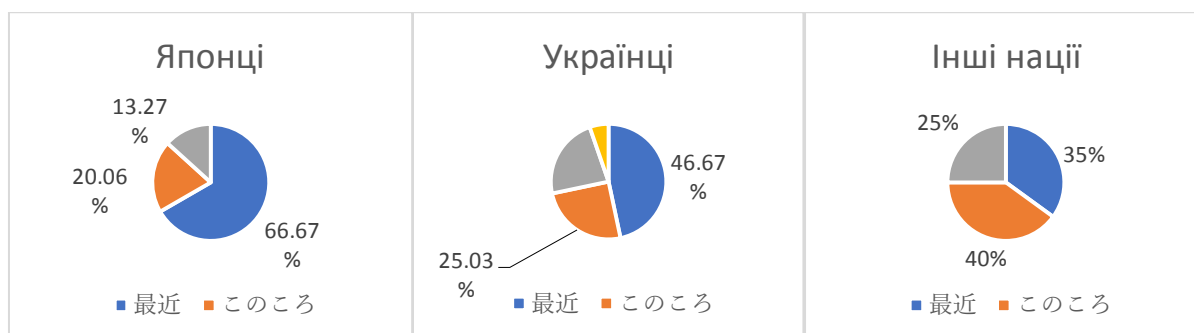
На друге запитання: 23 з 48 японців відповіли неправильно, серед помилок зустрічалися: 18 разів もうすぐ (mousugu), 3 разів ただちに (tachini), 2

рази じき (jiki). 7 з 30 українців обрали хибну відповідь, серед неправильних відповідей були: 4 рази じき (jiki), 3 рази もうすぐ (mousugu). 6 з 20 представників інших національностей відповіли неправильно, серед помилок зустрічалися: 3 рази もうすぐ (mousugu), 2 рази ただちに (tadachini), 1 раз じき (jiki).

Діаграма №2. «Відповіді на завдання № 2»

На третє запитання: 16 з 48 японців відповіли неправильно, серед помилок зустрічалися: 11 разів このころ (konokoro), 5 разів このごろ (konogoro). 16 з 30 українців обрали хибну відповідь, серед неправильних відповідей були: 7 разів このころ (konokoro), 6 разів このごろ (konogoro), 3 рази よく (yoku). 13 з 20 представників інших національностей відповіли неправильно, серед помилок зустрічалися: 8 разів このころ (konokoro), 5 разів このごろ (konogoro).

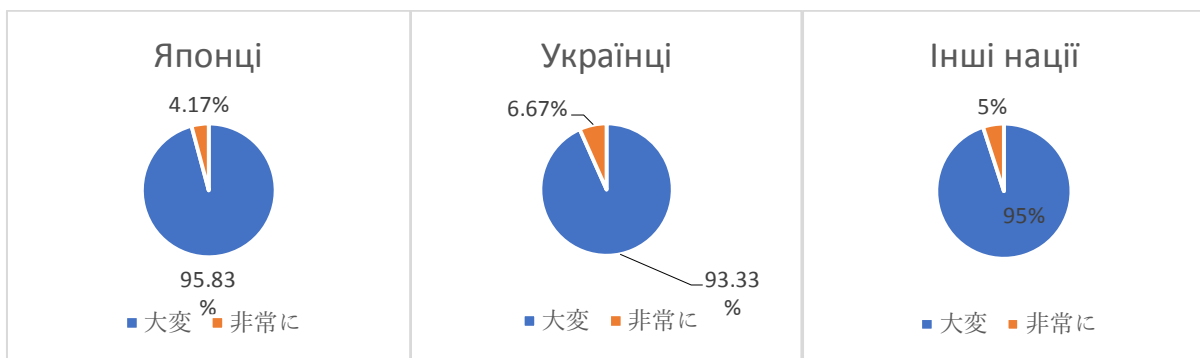
Діаграма №3. «Відповіді на завдання № 3»

На четверте запитання: 4 з 48 японців відповіли неправильно, серед помилок було лише неправильне використання いっぱい (ippai). 9 з 30 українців обрали помилково, серед неправильних відповідей були: 6 разів 多い (ooi), 3 рази 大方の (ookatano). 10 з 20 представників інших національностей відповіли неправильно, серед помилок зустрічалися: 6 разів 多い (ooi), 2 рази いっぱい (ippai), 2 рази 大方の(ookatano).

Діаграма №4. «Відповіді на завдання № 4»

На п'яте запитання: 2 з 48 японців, 2 з 30 українців, 1 з 20 представників інших національностей відповіли неправильно, серед помилок було лише неправильне використання 非常に (hiyouuni).

Діаграма №5. «Відповіді на завдання № 5»

На шосте запитання: 4 з 48 японців відповіли неправильно, серед помилок було лише неправильне використання 大抵 (taitei). 15 з 30 українців обрали хибну відповідь, серед неправильних відповідей були: 10 разів 大抵 (taitei), 5 разів 必ず (kanarazu). 11 з 20 представників інших національностей

відповіли неправильно, серед помилок зустрічалися: 8 разів 大抵 (taitei), 3 рази 必ず (kanarazu).

Діаграма №6. «Відповіді на завдання № 6»

На сьоме запитання: 17 з 48 японців відповіли неправильно, серед помилок були: 14 разів いずれ (izure), 3 рази ほぼ (hobo). 15 з 30 українців обрали помилково, серед неправильних відповідей були: 10 разів いずれ (izure), 5 разів ほぼ (hobo). 11 з 20 представників інших національностей відповіли неправильно, серед помилок зустрічалися: 9 разів いずれ (izure), 2 рази ほぼ (hobo).

Діаграма №7. «Відповіді на завдання № 7»

На восьме запитання: 3 з 48 японців відповіли неправильно, серед помилок було лише обрання さらに (sarani). 6 з 30 українців обрали хибну відповідь, серед неправильних варіантів були: 5 разів さらに (sarani), 1 раз 絶対 (zettai). 16 з 20 представників інших національностей відповіли

неправильно, серед хибних відповідей зустрічались: 11 разів さらに (sarani), 4 разів 絶対(zettai), 1 раз ちゃんと (chyanto).

Діаграма №8. «Відповіді на завдання № 8»

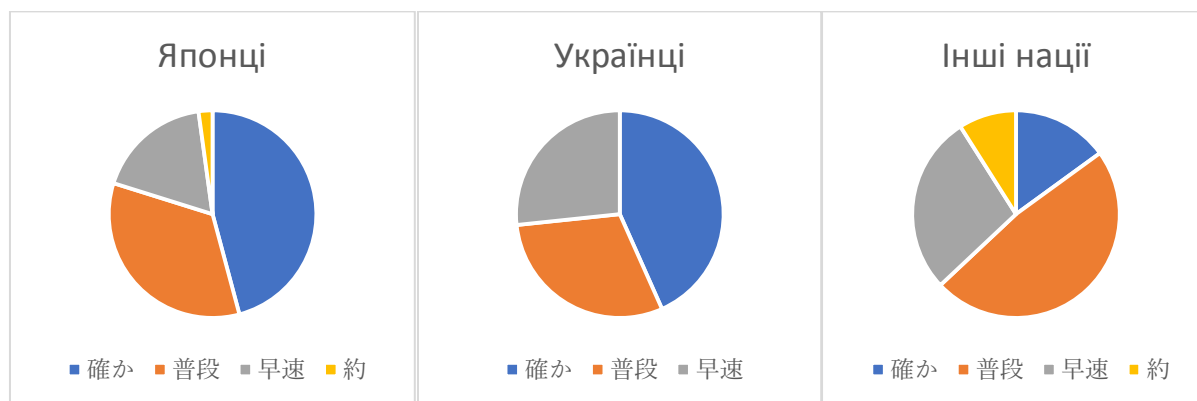
На дев'яте запитання: 7 з 48 японців відповіли неправильно, серед помилок були: 6 разів きちんと (kichinto), 1 раз おそらく (osoraku). 4 з 30 українців обрали хибну відповідь, серед неправильних варіантів було лише неправильне використання きちんと (kichinto). 7 з 20 представників інших національностей відповіли неправильно, серед хибних відповідей зустрічались: 5 разів きちんと (kichinto), 2 рази おそらく (osoraku).

Діаграма №9. «Відповіді на завдання № 9»

На десяте запитання: 26 з 48 японців відповіли неправильно, серед помилок були: 20 разів 普段 (fudan), 5 разів 早速 (sassoku), 1 раз 約 (yaku). 17 з 30 українців обрали хибну відповідь, серед них були: 11 разів 普段 (fudan), 6 разів 早速 (sassoku). 17 з 20 представників інших

національностей помилися, серед неправильних варіантів були: 10 разів 普通 (fudan), 5 разів 早速 (sassoku), 2 рази 約 (yaku).

Діаграма №10. «Відповіді на завдання № 10»

討論会では様々な意見が出たが、「」結論は出なかった。(uronkaide wa samazama na iken ga detaga, 「」 ketsuron wa denakatta), варіанти відповіді були представленні синонімічним рядом: 1. 結局 (kekkyoku), 2. ようやく (youyaku), 3. やはり (yahari), 4. やっぱり (yappari). Правильною опцією є перший прислівник - 結局 (kekkyoku). Причиною помилок серед японців стала відсутність знання конотації між прислівниками синонімічного ряду, але глобально розповсюдженою помилкою це вважати неможливо. Серед іноземців, вивчаючих японську мову, виникли такі ж труднощі, але кількість хибних відповідей значно більша.

Друге запитання: 空が明るくなると、「」晴れるだろう。(sora ga akaruku naruto, 「」 hareudarou), варіанти відповіді також були представленні синонімічним рядом: 1. ただちに (tachini), 2. じき (jiki), 3. すぐ (sugu), 4. もうすぐ (mou sugu). Правильним прислівником, за підручником, є すぐ (sugu), проте 23 японця надали неправильну відповідь. Причиною цього, як

азначає один з опитаних, є автоматизм відповіді, без урахування граматичного правила про неможливість використання 4. もうすぐ (mou sugu) з потенційними формами と (to), なら (nara), ば (ba), たら (tara). Серед іноземців помилка не є настільки частотною.

У третьому запитанні - 「」 留学生の生活に対応する調査が行われていた。(「」 saikin ryuugakusei no seikatsu ni taiousuru chyousa ga okonawareteita) - японці майже не допустили помилок (похибки можемо обумовити вже названим автоматизмом відповіді). Серед варіантів були: 1. 最近 (saikin) 2. このころ (kono koro), 3. このごろ (konogoro), 4. よく (yoku), а правильним є саме перший 最近 (saikin). Більшість іноземних студентів обрали третій прислівник через відсутність знання граматичного правила про неможливість його використання в минулому часі.

Четверте завдання: A グラフによると、「」反応が記録された。(A gurafu ni yoruto, 「」 hannouga kiroku sareta), варіанти: 1. 多い (ooi), 2. 多くの (ookuno), 3. いっぱい (ippai), 4. 大方の (ookatano), відповідь - 2. 多くの (ookuno). Японські студенти в більшості обрали однаковий правильний прислівник, але у іноземців виникли труднощі з коректним вживанням прикметника 多い (ooi) та незнанням про усне забарвлення слова いっぱい (ippai).

На п'яте запитання - 「」 申し訳ございません。(「」 moushi wake gozaimasen) з варіантами: 1. 非常に (hijyouni), 2. 大変 (taihen), 3. きわめて (kiwamete), 4. とても (totemo), правильний – другий 大変 (taihen) – майже

всі учасники відповіли коректно. Ми вважаємо, що це через повсякденне вживання даного виразу.

Шосте і сьоме запитання, через необхідність знання не тільки граматичних правил використання прислівників, а й їх контексту у реченні, викликало багато проблем серед іноземних учасників опитування. Однак у сьомому реченні деякими японцями не було помічене некоректне використання 全然 (zenzen), а саме його поєднання зі ствердною формою です (desu). Причиною цього можна назвати популярність хибного вжитку серед молоді.

Завдання з восьмого по десяте включно мали на меті перевірку знання використання прислівників письмовому та розмовному стилям. Навіть для носіїв мови це стало проблематичним, а для іноземних учнів іноді несподіваним. *«Мені ніколи не траплялося вчити стильові розмежування слів, а лише заучувати синонімічні ряди»* - відмічає один з учасників.

<u>Кількість та процент неправильних відповідей серед японців</u>									
№1	№2	№3	№4	№5	№6	№7	№8	№9	№10
3/48	23/48	16/48	4/48	2/48	4/48	17/48	3/48	7/48	26/48
6,25%	47,92%	33,33%	8,33%	4,17%	8,33%	35,42%	6,25%	14,58%	54,17%
<u>Кількість та процент неправильних відповідей серед українців</u>									
№1	№2	№3	№4	№5	№6	№7	№8	№9	№10
8/30	7/30	16/30	9/30	2/30	15/30	12/30	6/30	4/40	17/30
26,67%	23,33%	53,33%	30%	6,67%	50%	40%	20%	13,33%	56,67%
<u>Кількість та процент неправильних відповідей серед інших націй</u>									
№1	№2	№3	№4	№5	№6	№7	№8	№9	№10
5/20	6/20	13/20	10/20	1/20	11/20	11/20	16/20	7/20	17/20
25%	30%	65%	50%	5%	55%	55%	80%	35%	85%

Таблиця №10. «Кількість неправильних відповідей до кожного завдання»

Отже, підсумовуючи анкетування, можна зробити висновок, що коректне використання прислівників іноді є складним навіть для носіїв мови. Особливо проблематичним стає правильне, з граматичної точки зору, задіяння слів у реченні. Серед іноземних студентів найбільш проблем викликало розмежування на розмовний та письмовий стилі, а також текстуальне використання слів.

3. Збереження контекстуального значення прислівників.

3.1. Глосарій перекладу та вжитку прислівників

З попередніх розділів, кількісних аналізів та анкетування стала зрозумілою проблематичність використання та перекладу японських прислівників. Українські студенти (досвід навчання японської від 3 років і довше) роблять помилки при їх емоційному та стилістичному розрізненні. З кількісного аналізу соціальних мереж та текстів очевидно, що прислівники займають важливу роль як у повсякденній комунікації, так і в літературних та академічних текстах.

Прислівники надають певної закінченості реченню. Цей аспект втрачається через однаковий, на перший погляд, переклад. На меті нашого дослідження – зберегти контекстуальні зазначення прислівників. В якості одного зі шляхів вирішення цієї проблеми, особливо в перекладацькому аспекті, ми пропонуємо таблиці-глосарії, що були створені за участі 5-ти носіїв японської мови (друга мова – англійська, рівень володіння за національної шкалою CEFR B1 – B2). Шляхом консультації був запропонований вокабулярій за наступними критеріями: емоційне забарвлення (оцінка від 0 до 5), стиль мови (розмовний, письмовий, комбінований), приклад вживання та найвлучніший, на нашу думку, переклад з урахуванням зазначених вище пунктів. Наступним етапом перевірки було порівняння

отриманих даних з рекомендаціями, ухваленими міністерством Освіти і Науки Японії [31, с. 10 - 14]. Далі прислівники були угрупованні у синонімічні ряди.

Синонімічний ряд	Прислівник	Емоційне забарвлення	Стиль	Переклад
<u>Трохи</u>	ちょっと	2	Усний	Трохи
	<p><u>ちょっと</u>酔っぱらった。 (chyotto yopparatta)</p>			
	<p><u>Трохи</u> сп'янів.</p>			
	少し	2	Комбінований	Децо
	<p>今日は<u>少し</u>食べすぎちゃったね。 (kyou ha sukoshi tabesugicyattane)</p>			
	<p>Сьогодні <u>децо</u> переїв.</p>			
	少々	4	Комбінований	Недовго
	<p><u>少々</u>お待ちください。 (shyoushyou omachikudasai)</p>			
	<p>Будь ласка зачекайте недовго.</p>			
	しばらく	4	Комбінований	Протягом деякого часу
	<p><u>しばらく</u>お待ちください。 (shibaraku omachikudasai)</p>			
	<p>Будь ласка зачекайте <u>протягом деякого часу</u>.</p>			
<u>Багато</u>	たっぷり	4	Усний	Мільйон
	<p>宿題が<u>たっぷり</u>出てめんどくさい。 (shyukudaiga tappuri detemendokusai)</p>			
	<p>Задовбав цей <u>мільйон</u> домашки.</p>			
	いっぱい	3	Усний	Багацько
	<p><u>いっぱい</u>人が来たよ！ (ippai hito ga kitayo)</p>			
	<p><u>Багацько</u> прийшло людей!</p>			
	たくさん	3	Комбінований	Багато
	<p>動物園で<u>たくさん</u>の動物を見た。 (doubutsuende takusanno doubutsu wo mita)</p>			
	<p>Ми бачили <u>багато</u> тварин в зоопарку.</p>			
多くの	1	Комбінований	Безліч	

	<p><u>多くの</u>日数が経ちました。 (ookuno nissuu ga tachimashita)</p>			
	<p>Минула безліч днів.</p>			
<u>Певно</u>	きっと	3	Усний	Певно
	<p><u>きっと</u>雨が降るに間違いない。 (kitto ame ga furuni machigainai)</p>			
	<p><u>Певно</u> зараз піде дощ.</p>			
	絶対	4	Усний	Конче
	<p>絶対にうそなんか言ってない！ (zettaini usonanka ittenai)</p>			
	<p>Я конче не брешу!</p>			
	必ず	4	Комбінований	Неодмінно
	<p>次の試合は必ず勝つと先輩に約束しました。 (tsugi no shiai wa kanaradzu katsuto senpaini yakusoku shimashita)</p>			
	<p>Я пообіцяв сенпаю, що неодмінно виграю наступний матч.</p>			
<u>Дуже</u>	めっちゃ	5	Усний	Очманіти як
	<p><u>めっちゃ</u>おいしい！ (mecchya oishii)</p>			
	<p><u>Очманіти</u> як смачно!</p>			
	すごく	4	Усний	Страх як
	<p>昨日はすごく楽しかった！ (kinou wa sugoku tanoshikatta)</p>			
	<p>Вчора було страх як весело!</p>			
	とても	3	Усний	Дуже
	<p>住んでいるマンションは、部屋がとても明るい。 (sundeiru manshyon wa, heyaga totemo akarui)</p>			
	<p>В будинку, де я живу, дуже світлі кімнати.</p>			
	大変	4	Комбінований	Неймовірно
	<p>大変申し訳ありません。 (taihen moushiwake arimasen)</p>			
	<p>Мені неймовірно шкода.</p>			
	非常に	5	Комбінований	Надзвичайно
<p>非常に強い紫外線が降り注ぐ。 (hijyouni tsuyoi shigaisen ga furisosogu)</p>				
<p>Надзвичайно сильне ультрафіолетове випромінювання.</p>				

Приблизно	きわめて	5	Письмовий	Вельми
	病状は <u>きわめて</u> 悪い。 (byoujyou wa kiwamete warui)			
	Вельми поганий стан.			
	だいたい	2	Усний	Майже
	夕食は <u>だいたい</u> でき上がっている。 (yuushyoku wa daitai dekiagatteiru)			
	Вечеря майже готова.			
	ざっと	2	Усний	Приблизно
	<u>ざっと</u> 五千人いる。 (zatto gosennin iru)			
	Коło 5 тисяч чоловік.			
	およそ	1	Усний	Десь
	<u>およそ</u> 15分ほどかかるかもしれない。 (oyoso jyugofun hodo kakaru kamosirenai)			
	Певно, займе десь 15 хвилин.			
	約	1	Комбінований	Близько
	高さ <u>約</u> 15センチである。 (takasayaku 15 senchidearu)			
	Висота близько 15 сантиметрів.			
	ほぼ	2	Комбінований	Більш-менш
	<u>ほぼ</u> 大丈夫じゃないよ。 (hobo daijyoubu juanaiyo)			
	Більш-менш нормально.			
	おおよそ	1	Письмовий	Певною мірою
	先生の話の <u>おおよそ</u> は理解できました。 (sensei no hanashino ooyoso wa rikai dekimashita)			
Я певною мірою зрозумів те, що сказав вчитель.				
大方の	2	Письмовий	Почасти	
<u>大方</u> さっきの桜の花がこぼれたのである。 (ookata sakkino sakurano hanaga boretanodearu)				
Почасти опав попередній квіт сакури.				
全然	4	Усний	Зовсім	

<u>Нарешті</u>	私は宗教を <u>全然</u> 信じていません。 (watashi wa shyuukyō wo zenzen shinjiteimasen)			
	Я <u>зовсім</u> не вірю в релігії.			
	全く	4	Письмовий	Абсолютно
	その動きについては <u>全く</u> 聞いていません。 (sono ugokinitsuite wa mattaku kiiteimasen)			
	Я <u>абсолютно</u> не чув про подібні тенденції.			
	やっぱり	2	Усний	Зрештою
	<u>やっぱり</u> ステーキを食べる時が一番幸せを感じる。 (yappari suteki wo taberu jikan ga ichiban shiawase wo kanjiru)			
	Так люблю <u>зрештою</u> з'їсти стейк.			
	やっと	4	Усний	Вкінці
	<u>やっと</u> のことで家賃を払うことができた。 (yatto no kotode yachin wo haraukoto ga dekita)			
	<u>Вкінці</u> я зміг заплатити оренду.			
	いよいよ	5	Усний	Ось-ось
	<u>いよいよ</u> 子供が生まれる。 (iyooyo kodomo ga umareru)			
	<u>Ось-ось</u> 産まれます。			
	とうとう	4	Комбінований	Ось
	彼は <u>とうとう</u> 望みが叶った。 (kare wa toutou nozomiga kanatta)			
	<u>Ось</u> його бажання здійснилося.			
	あげく	3	Комбінований	Кінець-кінцем
	進学か就職かさんざん迷った <u>あげく</u> 、就職する。 (shingaku ka shuushyoku ka sanzan mayotta ageku, shuushyoku suru)			
	<u>Кінець-кінцем</u> довгих вагань, продовжувати вищу освіту чи влаштуватися на роботу, я шукаю роботу.			
ついに	3	Комбінований	У підсумку	
<u>ついに</u> 彼らは仕事を辞めた。 (tsuini karera wa shigoto wo yameta)				
<u>У підсумку</u> вони перестали працювати.				
果たして	4	Комбінований	Тим не менш	
<u>果たして</u> 、彼は誘いに乗ってきた。 (hatashite, kare wa sasoini nottekiteta)				

	Тим не менш він прийняв запрошення.				
やはり	2	Комбінований	У решті решт		
やはり 子供は子供である。 (yahari kodomo wa kodomo de aru)					
У решті решт , діти – лише діти.					
ようやく	4	Комбінований	Нарешті		
ようやく 戦争が終わり平和になった。 (youyaku sensou ga owari heiwa ni natta)					
Нарешті закінчилась війна і настав мир.					
結局	3	Письмовий	В результаті		
結局 裁判所送りとなる。 (kekkyoku saibanshyo okuri to naru)					
В результаті доправлено до суду.					
果然	2	Письмовий	Зрештою		
果然 お姫様はほとんど徹夜をしていました。 (kazen ohimesama wa hotondo tetsuya wo shiteimashita)					
Зрештою принцеса й ока не заплющила всю ніч.					
Най ~	一番	3	Розмовний	Най~	
	寒い日は酒が 一番 だ。 (samui hi wa sake ga ichiban da)				
	У холодний день най класніше випити sake.				
	最も	3	Комбінований	Найбільше	
	その食品は沖縄で 最も よく売れる。 (sono shyokuhin wa Okinawa de mottomo yoku ureru)				
	Цей споживчий товар найбільше продається на Окінаві.				
	最大の	3	Письмовий	Най~	
	攻撃は 最大の 防御である。 (kougeki wa saidai no bougyou de aru)				
	Най краща зброя – це напад.				
	最適	2	Письмовий	Найкраще	
	彼女はその仕事に 最適 任者だ。 (kanojo wa sono shigoto ni saiteki ninshya da)				
Вона найкраще підходить для цієї роботи.					
	だんだん	1	Розмовний	Потрошку	
	だんだん 日本語が上手になります。				

	(dandan nihongoga jyouzu ni narimasu)			
	Потрошку стаю вправним в японській.			
	次第に	1	Комбінований	Стіха
	その音は 次第 に消えた。 (sono oto wa shidai ni kieta)			
	Той звук стіха зник.			
	徐々に	1	Письмовий	Поступово
	徐々に改善している。 (jyojyoni kaizen shiteiru)			
	Поступово покращується.			
Скоро	どンドン	4	Розмовний	Швидко
	どンドン 食べてください。 (dondon tabetekudasai)			
	Будь ласка, їжте швидше .			
	急速に	3	Письмовий	Стрімко
	加盟店が 急速 に増えている。 (kameiten ga kyuusoku ni fueteiru)			
	Стрімко зростає кількість дочірніх магазинів.			
	今に	2	Усний	Скоро
	今 に分かるよ! (imani wakaruyo)			
	Скоро зрозумієш!			
	早速	3	Письмовий	Негайно
	この問題は早速処理する必要がある。 (konomondai wa sassoku shiyori suru hitsuyouga aru)			
	Цю проблему потрібно вирішувати негайно.			
Дужче	もっと	3	Розмовний	Дужче
	もっと 自覚すべきだ。 (motto jikaku subekida)			
	Потрібно бути дужче обізнаним.			
	さらに	2	Комбінований	Більше
	更 に言う事はない。 (sarani iukoto wan ai)			
Більше нічого сказати.				
ちゃんと	2	Розмовний	Прекрасно	

	それは <u>ちゃんと</u> 心得ている。 (sore wa chyanto kokoroeteiru)		
	Я прекрасно це розумію.		
正しく	1	Комбінований	Правильно
	<u>正しく</u> 振舞う。 (todashiku furumau)		
	Правильно Поводитися.		
きちんと	2	Письмовий	Як слід
	<u>きちんと</u> 戸締りをする。 (kichin to tojimari wo suru)		
	Замкнути двері як слід .		
いつも	1	Розмовний	Завше
	彼の遅刻はいつもの事だ。 (kare no chikoku wa itsumo no koto da)		
	Він завше запізнюється.		
常に	1	Комбінований	Завжди
	彼は常に黒眼鏡をかけている。 (kare wa tsune ni kuromegane wo kaketeiru)		
	Він завжди носить чорні окуляри.		
常々に	3	Комбінований	Повсякчас
	<u>常々</u> , 人に対して思いやりを持ってください。 (tsunedzune, hito ni taishite omoiyari wo mottekudasai)		
	Будь ласка, повсякчас будь уважний до інших.		
平生	1	Комбінований	Звичайно
	<u>平生</u> とは少し態度が異なる。 (heizei to wa sukoshi taido ga kotonaru)		
	Його ставлення дещо відрізняється від звичайного .		
平素	2	Письмовий	Регулярно
	<u>平素</u> に努力している。 (heisoni doryoku shiteiru)		
	Регулярно прикладаю зусилля.		
普段	3	Письмовий	Постійно
	<u>普段</u> から、母のことを気に掛けていただき感謝します。 (fudankara, haha no koto wo ki ni kaketeitadaki kanshya shimasu)		
	Дякую, що постійно турбуєтесь про мою маму.		

Завжди

<u>Напевно</u>	多分	2	Розмовний	Мабуть
	彼は <u>多分</u> 忘れたのだろう。 (kare wa tabun wasuretano darou)			
	Він <u>мабуть</u> забув.			
	先ず	3	Розмовний	Певно
	<u>先ず</u> ビールからはじめよう。 (mazu biru kara hajimeyou)			
	Я <u>певно</u> почну з пива.			
	確か	2	Комбінований	Скоріш за все
	<u>確か</u> それは先月の十七日でしたろう。 (tashika sore wa sengetsu no juunananichi deshitarou)			
	<u>Скоріш за все</u> це було 17-го числа минулого місяця.			
	確かに	3	Комбінований	Безсумнівно
	<u>確かに</u> それは先月の十七日でした。 (tashikani sore wa sengetsu no juunananichi deshita)			
	<u>Безсумнівно</u> це було 17-го числа минулого місяця.			
	大抵の	2	Комбінований	Можливо
	<u>大抵の</u> 鳥は、昼間しか目が見えない。 (taiteino tori wa, hiruma shika mega mienai)			
	<u>Можливо</u> цього птаха можна побачите лише вдень.			
	まさしく	3	Комбінований	Точно
	ここは <u>まさしく</u> 私が初めて家内に逢った部屋です。 (koko wa masashiku watashi ga hajimete kanai ni atta heya desu)			
	Це <u>точно</u> так кімната, де я вперше зустрівся з дружиною.			
	恐らく	3	Письмовий	Здається
	<u>恐らく</u> 彼女は40を超えているでしょう。 (osoraku kanjyo wa yonjyu wo koeteiru deshyou)			
Їй <u>здається</u> більше 40.				
けだし	2	Письмовий	Безпомилково	
<u>けだし</u> 、それは貴方のおっしゃった。 (kedashi, sore wa anata no oshyatta)				
Це <u>безпомилково</u> те, що Ви сказали.				
<u>Загалом</u>	全部	4	Розмовний	Загалом
	卵が <u>全部で</u> 10個あった。 (tamago ga zenbu de jyuuko atta)			

<u>Часові межі</u>	<u>Загалом</u> було 10-ть яєць.			
	全て	3	Комбінований	Усього
	<u>全て</u> の大都会は交通問題を抱えている。 (subete no daitokai wa koutsuu mondai wo kakaeteiru)			
	В <u>усіх</u> великих містах є проблеми з трафіком.			
	今まで	2	Розмовний	Досі
	<u>今まで</u> ずっと何をしていたのですか。 (imamade zutto nani wo shiteitano desuka)			
	Що ти <u>досі</u> робив?			
	このごろ	2	Розмовний	Останніми днями
	<u>このごろ</u> 、気分が優れないんだ。 (konogoro, kibun ga sugurenainda)			
	Щось мені недобре <u>останніми днями</u> .			
	もう	3	Розмовний	Вже
	入院していたけど、 <u>もう</u> 元気になった。 (nyuuinshiteita kedo, mou genki ni natta)			
	Я був госпіталізований, але вже все добре.			
	とっくに	4	Розмовний	Й до цього
	それを <u>とっくに</u> 勉強したはずだ。 (sore wo tokkuni benkyou shita hazuda)			
	Я вже <u>й до цього</u> це вивчав.			
	さっき	3	Розмовний	Перед тим
	母は <u>さっき</u> 出かけました。 (haha wa sakki dekakemashita)			
	Мама <u>перед тим</u> вийшла.			
	この間	3	Розмовний	Тоді
	<u>この間</u> 一緒に訪れた展覧会です。 (kono aida isshyoni otozureta tenrankai desu)			
	Виставка, що ми <u>тоді</u> разом відвідали.			
	最近	1	Комбінований	Останнім часом
	最近遅刻の回数が増えている。 (saikin chikoku no kaisuu ga fueteiru)			
	Останнім часом зростає кількість запізнь.			
	このころ	2	Комбінований	У (ті) часи

平成時代について話しましょう。 <u>このころ</u> 経済的な奇跡だった。 (heiseijidai nitsuite hanashimashyou. kono koro keizaitekina kisekidatta)			
Давайте обговоримо добу Хейсей, <u>ті часи</u> економічного дива.			
昔	1	Комбінований	У давнину
昔そこには杉の大木があった。 (mukashi sokoniwa sugi no taibokuga atta)			
У давнину тут був великий кедр.			
そのうち	2	Комбінований	Іншим разом
この件について、 <u>そのうち</u> もう一度話しましょう。 (konoken nitsuite, sono uchi mou ichido hanashimashyou)			
<u>Іншим разом</u> ще поговоримо про це.			
かつて	2	Комбінований	Колись
<u>かつて</u> は使用されていたが、今は使用されなくなりました。 (katsute wa shiyousareteitaga, ima wa shiyousarenakunatteshimatta)			
<u>Колись</u> це використовувалось, але не зараз.			
先日	3	Комбінований	Одного разу
<u>先日</u> お願いいたしました件はいかがでしょう。 (senjitsu oonegaiitashimashita ken wa ikaga deshyouka)			
Як моє прохання, що я висловив <u>одного разу</u> ?			
いずれ	2	Комбінований	Рано чи пізно
彼は <u>いずれ</u> その秘密を知るでしょう。 (kare wa izure sono himitsu wo shirudeshyou)			
<u>Рано чи пізно</u> він дізнається цей секрет.			
昨今	1	Письмовий	Нещодавно
昨今は、災害が頻々とあった。 (sakkon wa, saigai ga hinpin to atta)			
Нещодавно трапилося низка катастроф.			
現在まで	1	Письмовий	До сих пір
<u>現在まで</u> 行われた研究だ。 (genzai made okonawareta kenkyu da)			
Проведені <u>до сих пір</u> дослідження.			
すでに	3	Письмовий	До цього часу
戦争は <u>すでに</u> 終わっているが、国内の混乱は続いている。 (sensou wa sudeni owatteiruga, kokunai no konran wa tsuzuiteiru)			
Хоча війна закінчилася до цього часу, хаос в країні продовжується.			

	やがて	3	Письмовий	Одного дня
	<p><u>やがて</u>子供達も独立する。 (yagate kodomotachi mo dokuritsu suru)</p>			
	<p>Одного дня діти стануть самостійними.</p>			
	さきほど	2	Письмовий	Раніше
	<p><u>さきほど</u>大阪支社の方からお電話がございました。 (saki hodo oosaka shishya no kata kara odenwa ga gozaimashita)</p>			
	<p>Раніше був дзвінок від осакського дочірнього офісу.</p>			
Відразу	すぐ (に)	3	Усний	Нараз
	<p>少し休んだら、<u>すぐに</u>元気になる。 (sukoshi yasundara, sugu ni genki ni naru)</p>			
	<p>Дещо відпочивши, нараз стане краще.</p>			
	もうすぐ	4	Усний	Зараз же
	<p>彼は<u>もうすぐ</u>来るよ。 (kare wa mou sugu kuru yo)</p>			
	<p>Він зараз же прийде!</p>			
	もうじき	2	Усний	Ще трішки
	<p>まだ寒ければ、<u>もうじき</u>春だ。 (mada samukereba, mou sugu haru da)</p>			
	<p>Ще трішки і весна.</p>			
	じきに	2	Комбінований	3 часом
	<p><u>じきに</u>なれるはずだ。 (jikini nareru hazuda)</p>			
	<p>3 часом звикнеш!</p>			
	たちまち	4	Комбінований	Моментально
	<p>強風の中で火事は<u>たちまち</u>広がった。 (kyoufuuno nakade kaji wa tachimachi hirogatta)</p>			
	<p>Через сильний вітер пожежа моментально поширився.</p>			
	まもなく	2	Комбінований	Наступний
	<p><u>まもなく</u>渋谷です。 (mamonaku shibuya desu)</p>			
<p>Наступна – Шібуя.</p>				
ただちに	3	Письмовий	Негайно	
<p>全員が集合し、<u>ただちに</u>出発する。 (zeninga shyugoushi, tadachini shuppatsu suru)</p>				

Таблиця №11. «Глосарій використання та перекладу прислівників»

Отже, ми вважаємо, що створення подібних глосаріїв є чудовою ідеєю для кращого вивчення, засвоєння та використання прислівників. Переклад кожного слова був запропонований з урахуванням стильових особливостей та емоційної конотації. Ми приймаємо до уваги той факт, що кожен прислівник може потенційно мати варіативність перекладів, але наші версії пропонуємо сприймати в якості опорних для майбутнього вдосконалювання.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи нашу роботу, *прислівники - це частина мови, яка змінює забарвлення прикметників та дієслів*. Не існує їх єдиної семантичної класифікації, але можливе розділення на три категорії: прислівники способу дії, прислівники ступеня й модальні прислівники. *Прислівники способу дії* - це слова, які детально описують стан дії, до них належать також ономапопеї. *Прислівники ступеня* - виражають ступінь дії або стану. *Модальні прислівники* - це лексичні одиниці, які виражають психічне ставлення мовця та його реакцію. За функціональною систематизацією, прислівники традиційно поділяються на *регулярні* та *квазіприслівники*. Перші є окремими самостійними словами, а інші – форми дієслів, прикметників та іменників, що займають прислівникову позицію у реченні. Прислівники виконують дві ролі: додають сильний або слабкий акцент на акцентованій частині та відображають прислівникову інформацію, тому окремо мають аспект конотації. Дане явище не є досконало вивченим і може стати темою для наступних досліджень на цьому підґрунті. Також, прислівники поділяються за стилями – письмовий та розмовний. Цей

нюанс є дуже важливим для написання складних праць правильною японською академічною мовою.

З урахуванням вищеназваних факторів, можна стверджувати, що кожен прислівник з синонімічного ряду повинен мати особливий переклад, задля збереження низки його контекстуальних особливостей. Задля вирішення цього моменту, нами був запропонований глосарій найкращих, на нашу думку, варіантів для кожної лексичної одиниці. Прислівники є важливою частиною мови серед сучасного японського суспільства, що продемонстрував наш кількісний аналіз соціальних мереж, але стало зрозумілим, що рівень володіння ними є недостатнім й серед українських, й серед іноземних, й навіть серед японських студентів. Причиною помилок серед іноземців можна назвати недостатню увагу до цієї теми у підручниках, що було доведено під час кількісного аналізу найпопулярніших з них. Усі ці пункти доводять актуальність роботи і важливість подальшого вивчення.

Отже, правильне використання прислівників у реченнях робить їх об'ємними і надає глибини. Однак потрібно зберігати уважність, щоб уникнути надмірного чи неправильного вжитку, тому необхідно завжди враховувати тип, стиль, функціонування прислівників тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Т.К. Комарницька Комісаров К.Ю. (2012) – «Сучасна японська літературна мова Том 2» ст. 62 - 66.
2. О. В. Гашибаязова (2019) – «Поняття конотації в лінгвістичному вимірі» ст. 65 - 66.
3. «Classical Japanese: a grammar» p. 56 -64.
4. Berdimuratova Sarbinaz Polatovna (2020) – «Adverbs of the degree in Japanese language and their classification» p. 43 - 50.

5. Kaori Miura (2021) – «Japanese psychological adverbs in the scope-based theory of adverb licensing» p. 295 – 301.
6. Arkadiusz Jabłoński (2014) - «On Japanese Adverbs and Quasi-Adverbs» p. 12 – 22.
7. Joseph Chamberlain (1898) «Handbook of Colloquial Japanese» p. 231 - 235.
8. Kindaichi Haruhiko, Hayashi Oki, Shibata Takeshi (1988) - “Great encyclopedia of Japanese language” p. 12 - 21. (12)
9. Haruno Shirane (2006) – «Classical Japanese, additional comment: a grammar» p. 34 - 36.
10. Kubozono H. (2018). «From the mystery of onomatopoeia Pikachu to Mofumofu» p. 12 - 20.
11. Ono M. (2007) – «Japanese Onomatopoeia Dictionary» p. 5 -10.
12. Noma H. (1998) – «Languages Richest In Onomatopoeic Words» p 30-34.
13. Yagi, Y., Hodošček, B., Abekawa, T., & Nishina, K. (2014) – «Analysis of Learner Evaluations of Japanese Composition Support System» p. 20 - 31.
14. Yagi, Y., Hodošček, B., Abekawa, T., & Nishina, K. (2015-2017) – «Analysis of correctness in adverb use in the Japanese composition support system» p. 30 - 41.
15. Hodošček, B. & Nishina, K. (2011) – «On the treatment of register in writing assistance systems» p. 522–523.
16. Hayashi Masako (2018) – «A Study of Adverbs Presented in Textbooks for Japanese Learners» p. 307 - 314.
17. 茅野直子 (1995) 「副詞 Adverbs」 、 22 - 34.
18. 国立国語研究所 (1991) 「副詞の意味と用法」 、 50 - 85.
19. リ・シ (2009) 「中国の日本語教科書の副詞的な表現に関する一考察」 59 -71.
20. 島田洋七 (2004) 「副詞の種類」 8 - 14.
21. 李佳娟 (2016) 「副詞の多義性」 5 - 16.
22. 石黒圭(2004) 「中国語母語話者の作文に見られる漢語副詞の使い方の特徴」 10 - 13.
23. 中俣尚己 (2019) 「日本語学習者を悩ませる文体の問題」 119 - 132.
24. 佐渡島紗織(2013) 「文章チュータリングの理念と実践」 34 - 41.

- 25.堀一成・坂尻彰宏・石島悌(2013) 「教科書データより抽出した頻度情報に基づく日本語ライティング指導教材の作成」 45 - 52.
- 26.石黒圭 (2011) 「話し言葉と書き言葉—初年次教育の基礎資料として—」 12 - 23.
27. 「話し言葉と書き言葉を考えるための文法研究用語」 15 - 22.
- 28.森山卓郎 (2003) 「話し言葉と書き言葉を考えるための文法研究用語」 15 - 22.
- 29.島崎 英香 (2021) 「書き言葉における日本語学習者の副詞の使用実態」 76-95.
- 30.奥田智樹 (2014) 「日本語の副詞研究の展望」 1 - 8.
31. 「日本語指導が必要な児童生徒等の教育支援基盤整備事業」 (2021).

ВИКОРИСТАНІ ПІДРУЧНИКИ:

- 32.スリーエーネットワーク (2011) - 「新完全マスター語彙:能力試験 N1」
- 33.スリーエーネットワーク (2011) - 「新完全マスター語彙:能力試験 N2」
- 34.スリーエーネットワーク (2017) - 「新完全マスター語彙:能力試験 N3」
- 35.アスク; B5 版 (2010) - 「日本語総まとめ能力試験:語彙 N1」
- 36.アスク; B5 版 (2010) - 「日本語総まとめ能力試験:語彙 N2」
- 37.アスク; B5 版 (2010) - 「日本語総まとめ能力試験:語彙 N3」
- 38.アスク; 改訂版 (2006) - 「VJT ビジネス日本語能力テスト 模試と対策」

ЕЛЕКТРОНІ ДЖЕРЕЛА:

- 39.Instagram (останній перегляд 14. 05. 2023): <https://www.instagram.com/>
- 40.Twitter (останній перегляд 14. 05. 2023): <https://twitter.com/home?lang=ru>.

Додаток №1 «Анкетування»

Посилання: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfvdKlsfUQUhzmRZB7h8t6-MYk8phpdNw82KzMuVXJPKzZDAg/viewform?usp=sf_link (останній перегляд 17.05.23)

Задля перевірки коректного використання прислівників було створене анкетування, для котрого були підібрані речення для перевірки контекстуального використання з підручника підготовки до екзамену на знання японської мови JLPT рівню N1 (взяті з тестів підручника Shinkanzen Masuta Goi: Nogyoku Shiken N1). Щоб перевірити знання академічної мови, були використанні вправи з підручника для підготовки до екзамену на знання ділової японської ВJT (тест є актуальним й для японців). Загально у опитуванні прийняло участь 98 студентів віком від 19-ти до 24-х. Серед них: 48 японця, 30 українців, 5 китайців, 6 корейців, 4 тайванця, 1 індонезієць, 2 американця та 2 болгари. Серед 50-ти іноземних студентів, спеціальністю 28-ми представників є японська мова, а 12 анкетованих мають сертифікати JLPT (вісім з рівнем N3, троє з N2 та одна людина з N1). Досвід вивчення японської варіюється від 3 до 5 років. До 5-го завдання включно необхідно було обрати найвлучніший прислівник, базуючись на контексті речень. З 6-го по 7-ме завдання включно потрібно було віднайти речення з неправильно використаним прислівником. З 8-го по 10-те завдання включно потрібно було обрати прислівник, що є характерним лише для розмовного або письмового стилів.

討論会では様々な意見が出たが、「」結論は出なかった。

1. 結局
2. ようやく
3. やはり
4. やっぱり

空が明るくなると、「」晴れるだろう。

1. ただちに
2. じき
3. すぐ
4. もうすぐ

「」留学生の生活に対応する調査が行われていた。

1. 最近
2. このころ
3. このごろ
4. よく

A グラフによると、「」反応が記録された。

1. 多い
2. 多くの
3. いっぱい
4. 大方の

「」申し訳ございません。

1. 非常に
2. 大変
3. きわめて
4. とても

どの「」が間違っていますか？

1. 「このごろ」十年間の研究では出生率が減少してきた。

2. 約束の時間までに「必ず」ここに来る。

3. 農場で家畜には、「大抵」焼き印が押されている。

1. 俺は風邪薬を飲んで、「全然」大丈夫です。

2. オーストラリアは日本の「ほぼ」20倍の大きさです。

3. 「いずれ」改めてお伺いいたします。

会話であまり使われない副詞は何ですか？

1. さらに
2. ちゃんと
3. けだし
4. 絶対

アカデミックライティングで使われない副詞は何ですか？

1. おそらく
2. 現在
3. きっと
4. きちんと

アカデミックライティングで使われない副詞は何ですか？

1. 約
2. 確か
3. 普段
4. 早速